Imię dziecka	:							
, and the second	(pros	zę podać pe	ełne brzmieni	e np. Aleksa	andra, Jakub, itp.)			
	K	M						
Płeć dziecka:	C	O	DZI	IEŃ	MIESIĄC	ROK		
Data urodzenia dziecka								
Data wypełniania kwestionariusza								
Kwestionariusz wy		matka	ojciec	inna osoba, kto:				

Kwestionariusz ten jest polską adaptacją amerykańskiego inwentarza do badania rozwoju mowy dzieci (*MacArthur-Bates Communicative Development Inventory*). Metoda ta opiera się na wiedzy rodziców na temat rozwoju językowego własnych dzieci. Aby dobrze wypełnić kwestionariusz, należy przeczytać pytania i przez parę dni uważniej przysłuchiwać się temu, co dziecko mówi. Można też zanotować niektóre wypowiedzi dziecka, aby później móc je wpisać do tabel D i E na ostatniej stronie. Dziecka nie należy przepytywać ani prosić o powtarzanie poszczególnych wyrazów czy zwrotów, ani też "uczyć słówek". Wystarczy, gdy rodzice odpowiedzą na pytania według własnej wiedzy o dziecku.

Narzędzie powstało w ramach projektu *Badanie jakości i efektywności edukacji oraz instytucjonalizacja zaplecza badawczego*, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

CZĘŚĆ PIERWSZA: SŁOWNICTWO

A. LISTA SŁÓW UŻYWANYCH PRZEZ DZIECKO

Dzieci rozumieją znacznie więcej słów niż same używają w mowie. Ten kwestionariusz dotyczy tylko tych słów, które Państwa dziecko spontanicznie mówi. Nie chodzi o to, co dziecko jest w stanie powtórzyć, ale o słowa, których samo z siebie używa. Proszę uważnie przeczytać listę wyrazów i zaznaczyć te z nich, które słyszeli Państwo od swego dziecka. Jeżeli dziecko używa nieco innej formy, np. mówi *piesek*, a nie *pies*, proszę mimo to zaznaczyć plus przy słowie *pies*. Tak samo należy postąpić, jeśli dziecko wymawia jakieś słowo inaczej (np. *lybka* zamiast *rybka* lub *wiójka* zamiast *wiewiórka*); można też wpisać brzmienie wyrazu w takiej formie, w jakiej dziecko go używa. Czasami dzieci wymyślają własne wyrazy, np. *dzi* zamiast *piłka*. Także taką formę należy potraktować jako wyraz i wstawić plus przy słowie "piłka", dodatkowo wpisując "dzi". Podobnie, jeśli w rodzinie funkcjonuje inne określenie niż podane w kwestionariuszu, proszę zaznaczyć odpowiednią pozycję i dopisać właściwe określenie. Wszelkie wątpliwości można dopisać na kwestionariuszu.

UWAGA: Kwestionariusz przeznaczony jest dla dzieci w różnym wieku. Proszę się nie martwić, jeśli Państwa dziecko jeszcze nie używa wszystkich słów i gestów, o które pytamy!

1. ODGŁOSY I WYKRZYKNIKI (12)								
1. gę gę	0	5. miau	0	9. bam/bum/bęc	0			
2. hau hau	0	6. mee/bee	0	10. brrum brrum [auto]	0			
3. ko ko ko	0	7. muu [krowa]	0	11. tik tak	0			
4. kwa kwa	0	8. pi pi pi/ćwir ćwir	0	12. tralala/lalala	0			
				SUMA (12)				

2. ZWIERZĘTA – PRAWDZIWE LUB ZABAWKOWE (43)								
13. baran	0	28. kurczątko	0	43. słoń	0			
14. biedronka	0	29. lew	0	44. sowa	0			
15. bocian	0	30. lis	0	45. ślimak	0			
16. foka	0	31. małpa	0	46. świnka	0			
17. gęś	0	32. miś/niedźwiedź	0	47. tygrys	0			
18. gołąb	0	33. motylek	0	48. wąż	0			
19. jeż	0	34. mrówka	0	49. wiewiórka	0			
20. kaczka	0	35. mucha	0	50. wilk	0			
21. kogut	0	36. myszka	0	51. zając	0			
22. koń	0	37. pająk	0	52. zwierzątko	0			
23. kot	0	38. pies	0	53. żaba	0			
24. koza	0	39. pingwin	0	54. żółw	0			
25. krowa	0	40. ptaszek	0	55. żyrafa	0			
26. królik	0	41. robak	0					
27. kura	0	42. ryba	0					
SUMA (43)								

3. POJAZDY – PRAWDZIWE LUB ZABAWKOWE (14)								
56. auto/samochód	0	61. lokomotywa	0	66. samolot	0			
57. autobus	0	62. motor/motocykl	0	67. statek	0			
58. ciężarówka	0	63. pociąg	0	68. traktor	0			
59. helikopter	0	64. pogotowie/karetka	0	69. tramwaj	0			
60. koparka	0	65. rower	0					
				SUMA (14)				

4. POKARMY I NAPO)JE	(66)			
70. banan	0	92. jedzenie/papu/am	0	114. ogórek	0
71. barszcz	0	93. jogurt	0	115. paluszki	0
72. batonik	0	94. kakao	0	116. parówka/kiełbaska	0
73. budyń	0	95. kanapka/kromka	0	117. picie	0
74. bułka	0	96. kapusta	0	118. pierogi	0
75. buraczki	0	97. kaszka	0	119. placek	0
76. cebula	0	98. kawa	0	120. pomarańcza	0
77. chleb	0	99. ketchup	0	121. pomidor	0
78. chrupki	0	100. kiełbasa	0	122. rodzynki	0
79. ciasto	0	101. kotlet	0	123. rosół	0
80. ciastko	0	102. kurczak	0	124. ryba	0
81. cukier	0	103. lizak	0	125. ryż	0
82. cukierek	0	104. lody	0	126. ser	0
83. czekolada	0	105. makaron/kluski	0	127. sok	0
84. dżem	0	106. mandarynka	0	128. sos	0
85. galaretka	0	107. marchewka	0	129. sól	0
86. groszek	0	108. masło/magaryna	0	130. szynka	0
87. grzyby	0	109. mięso	0	131. truskawki	0
88. guma do żucia	0	110. miód	0	132. witaminy	0
89. herbata	0	111. mleko	0	133. woda	0
90. jabłko	0	112. naleśniki	0	134. ziemniaki/kartofle	0
91. jajko	0	113. orzechy	0	135. zupa	0
				SUMA (66)	

5. ZABAWKI (18)					
136. bajka	0	142. kredki	0	148. piłka	0
137. balonik	0	143. książka	0	149. pisak/długopis	0
138. grabki	0	144. lalka	0	150. prezent	0
139. gumka	0	145. łopatka	0	151. smoczek	0
141. kartka/papier	0	146. obrazek	0	152. wiaderko	0
141. klocki	0	147. ołówek	0	153. zabawka	0
				SUMA (18)	

6. UBRANIA (24)					
154. bluzka	0	162. koszula	0	170. rękawiczki	0
155. buty	0	163. kurtka	0	171. skarpetki	0
156. chustka	0	164. majtki	0	172. spodnie	0
157. czapka	0	165. pantofle/kapcie	0	173. sukienka	0
158. guzik	0	166. pasek	0	174. sweter	0
159. kalosze/gumowce	0	167. pieluszka/pampers	0	175. szalik	0
161. kapelusz	0	168. piżama	0	176. śliniaczek	0
161. kieszeń	0	169. rajstopy/rajtuzy	0	177. ubranie	0
				SUMA (24)	

7. CZĘŚCI CIAŁA	(26)				
178. broda	0	187. łokieć	0	196. pupa	0
179. brzuch	0	188. noga	0	197. ręka	0
181. buzia	0	189. nos	0	198. serce	0
181. czoło	0	191. oko	0	199. skóra	0
182. gardło	0	191. palec	0	200. szyja	0
183. głowa	0	192. paznokcie/pazurki	0	201. ucho	0
184. język	0	193. pępek	0	202. włosy	0
185. kolano	0	194. plecy	0	203. ząb	0
186. krew	0	195. policzek	0		
				SUMA (26)	

8. W DOMU: POMIES	ZCZ	ZENIA, SPRZĘTY I MEI	BLE	(31)	
204. balkon	0	215. łazienka	0	226. stół	0
205. dach	0	216. łóżko	0	227. sufit	0
206. drzwi	0	217. odkurzacz	0	228. szafa	0
207. dywan	0	218. okno	0	229. szuflada	0
208. firanka/zasłona	0	219. podłoga	0	231. ściana	0
209. fotel	0	220. pokój	0	231. telewizor	0
210. korytarz/przedpokój	0	221. półka/regał	0	232. ubikacja/ustęp	0
211. kran	0	222. pralka	0	233. wanna	0
212. krzesło	0	223. prysznic	0	234. wózek	0
213. kuchnia	0	224. schody	0		
214. lodówka	0	225. stołek	0		
				SUMA (31)	

9. PRZEDMIOTY DO	MOV	WEGO UŻYTKU (48)			
235. aparat/kamera	0	251. miotła	0	267. syrop	0
236. butelka	0	252. miska	0	268. szczoteczka do zębów	0
237. czajnik	0	253. młotek	0	269. szczotka	0
238. deska	0	254. mydło	0	270. szklanka	0
239. garnek	0	255. nici	0	271. szmata/ścierka	0
240. gazeta	0	256. nocnik	0	272. sznurek	0
241. grzebień	0	257. nożyczki	0	273. śmieci	0
242. igła	0	258. nóż	0	274. talerz	0
243. klucz	0	259. obraz	0	275. telefon/komórka	0
244. koc/kołdra	0	260. okulary	0	276. termometr	0
245. koszyk	0	261. pieniądze	0	277. torebka	0
246. kubek	0	262. poduszka	0	278. widelec	0
247. lampa	0	263. pudełko	0	279. zapałki	0
248. lekarstwa/tabletki	0	264. radio	0	281. zdjęcie/fotografia	0
249. lustro	0	265. ręcznik	0	281. zegarek	0
251. łyżka	0	266. słoik	0	282. żelazko	0
				SUMA (48)	

10. NA DWORZE (30)					
283. bałwan	0	293. huśtawka	0	303. piasek/piaskownica	0
284. błoto	0	294. kamień	0	304. płot	0
285. burza	0	295. kijek/patyk	0	305. sanki	0
286. chmura	0	296. księżyc	0	306. słońce	0
287. deszcz	0	297. kwiatek	0	307. śnieg	0
288. drabina	0	298. listek	0	308. trawa	0
289. droga	0	299. most	0	309. ulica	0
290. drzewo	0	300. mróz	0	310. wiatr	0
291. gałąź	0	301. niebo	0	311. woda	0
292. gwiazda	0	302. ogień	0	312. ziemia	0
				SUMA (30)	

11. MIEJSCA, GDZIE MOŻNA PÓJŚĆ (18)								
313. apteka	0	319. miasto	0	325. praca	0			
314. dom	0	320. morze	0	326. rzeka	0			
315. góry	0	321. na dwór/na pole	0	327. sklep	0			
316. imieniny/urodziny	0	322. park/ogród	0	328. spacer	0			
317. kościół	0	323. poczta	0	329. szkoła/przedszkole	0			
318. las	0	324. podwórko	0	330. zoo	0			
				SUMA (18)				

12. OSOBY (27)					
331. babcia	0	340. dziewczynka	0	349. mama/mamusia	0
332. brat	0	341. fryzjer	0	350. pan	0
333. chłopiec	0	342. goście	0	351. pani	0
334. ciocia	0	343. imię zwierzątka	0	352. policjant	0
335. córeczka	0	344. kolega/koleżanka	0	353. siostra	0
336. doktor/lekarz	0	345. krasnoludek	0	354. synek	0
337. dziadek/dziadzio	0	346. król/królewna	0	355. tata/tatuś	0
338. dzidzi/dzidziuś	0	347. ksiądz	0	356. własne imię ¹	0
339. dzieci	0	348. ludzie	0	357. wujek	0
¹ Proszę wpisać, jak dziecko	mówi :	na siebie, np. <i>Ika, Maciuś, Dodo</i> ,	, dzidz	zi.	
				SUMA (27)	

13. FORMUŁY, ZABAWY, RUTYNOWE CZYNNOŚCI (19)								
358. cześć	0	365. halo	0	372. siusiu/siku/sisi O				
359. dzień dobry	0	366. pa, pa!	0	373. kupka O				
360. do widzenia	0	367. tak	0	374. kosi-kosi łapci O				
361. dobranoc	0	368. nie	0	375. idzie rak nieborak O				
362. dziękuję	0	369. śniadanie	0	376. sroczka kaszkę warzyła O				
363. proszę	0	370. obiad	0					
364. przepraszam	0	371. kolacja	0					
				SUMA (19)				

14. NAZWY CECH: I	PRZY	MIOTNIKI (33)			
377. be	0	388. dobry	0	399. nowy	0
378. biały	0	389. duży	0	400. otwarty	0
379. brudny	0	390. głodny	0	401. piękny/śliczny	0
380. brzydki	0	391. głupi	0	402. pyszny	0
381. cacy/cacany	0	392. gorący	0	403. śpiący	0
382. chory	0	393. kochany	0	404. umyty	0
383. ciepły	0	394. ładny	0	405. zamknięty	0
384. ciężki	0	395. mały	0	406. zdrowy	0
385. czarny	0	396. mądry	0	407. zepsuty	0
386. czerwony	0	397. mokry	0	408. zimny	0
387. czysty	0	398. (nie)grzeczny	0	409. zmęczony	0
				SUMA (33)	

15. NAZWY CECH: PRZYSŁÓWKI (13)							
410. boso/na bosaka	0	415. dobrze	0	420. mokro	0		
411. brzydko	0	416. głośno	0	421. prędko/szybko	0		
412. cicho	0	417. gorąco	0	422. zimno	0		
413. ciemno	0	418. ładnie	0				
414. ciepło	0	419. mocno	0				
				SUMA (13)			

16. NAZWY CZYNNO	OŚCI:	: CZASOWNIKI (123)			
423. bać się	0	464. mieszkać	0	505. sprzątać	0
424. bawić się	0	465. móc (może)	0	506. stać	0
425. bić	0	466. mówić/powiedzieć	0	507. stukać/pukać	0
426. biec/biegać	0	467. musieć (musi)	0	508. szukać	0
427. boleć	0	468. myć (się)	0	509. szyć	0
428. budować	0	469. myśleć	0	510. śmiać się	0
29. być (jest)	0	470. naprawiać/reperować	0	511. śpiewać	0
430. całować	0	471. nazywać się	0	512. tańczyć	0
431. chcieć	0	472. nieść/nosić	0	513. trzymać	0
432. chodzić (chodź)	0	473. obudzić (się)	0	514. ubrać (się)	0
433. ciąć	0	474. oglądać/obejrzeć	0	515. uciekać	0
434. cieszyć się	0	475. opowiadać	0	516. uczyć się	0
435. czekać	0	476. otworzyć	0	517. umieć	0
436. czesać	0	477. palić (się)	0	518. upaść/spaść	0
437. czyścić	0	478. patrzeć (patrz)	0	519. usiąść/siadać	0
438. czytać	0	479. pić	0	520. uściskać/ukochać	0
439. dać	0	480. pisać	0	521. wiązać	0
440. dmuchać	0	481. pluć	0	522. widzieć/zobaczyć	0
441. dostać	0	482. płakać	0	523. wiedzieć	0
442. drapać	0	483. podobać się	0	524. włożyć/założyć	0
443. dzwonić	0	484. pokazać	0	525. wstawać	0
444. gonić	0	485. pomóc	0	526. wyrzucić	0
445. gotować	0	486. pożyczyć	0	527. wytrzeć	0
446. grać	0	487. pracować	0	528. zamiatać	0
447. gryźć	0	488. prać	0	529. zamknąć	0
448. huśtać/bujać się	0	489. prasować	0	530. zapiąć	0
449. iść/pójść	0	490. prosić	0	531. zaświecić/zapalić	0
450. jechać/jeździć	0	491. przyjść	0	532. zdjąć/ściągnąć	0
451. jeść	0	492. przykryć	0	533. zepsuć	0
452. kąpać się	0	493. przynieść	0	534. zgubić	0
453. kłaść/położyć	0	494. puścić	0	535. złamać	0
454. kochać	0	495. robić	0	536. złapać	0
455. kopać	0	496. rozmawiać	0	537. zmęczyć się	0
456. krzyczeć/wołać	0	497. rysować	0	538. znać	0
457. kupić	0	498. rzucać	0	539. znaleźć	0
458. lać	0	499. schować	0	540. zostać	0
459. lecieć/latać	0	500. siedzieć	0	541. (nie) da się	0
460. leżeć	0	501. skakać	0	542. nie ma	0
461. lubić	0	502. skończyć	0	543. (nie) można	0
462. malować	0	503. słyszeć/słuchać	0	544. (nie) trzeba	0
463. mieć (ma)	0	504. spać	0	545. (nie) wolno	0
				SUMA (123)	

17. OKREŚLENIA MIEJSCA (16)								
546. tu	0	552. wysoko	0	558. w środku				
547. tam	0	553. nisko	0	559. gdzieś				
548. tędy	0	554. na górę/na górze	0	560. nigdzie				
549. stąd	0	555. na dół/na dole	0	561. wszędzie O				
550. daleko	0	556. z tyłu/do tyłu	0					
551. blisko	0	557. z przodu/do przodu	0					
				SUMA (16)				

18. OKREŚLENIA CZA	ASU	(18)			
562. już/już nie	0	568. kiedyś	0	574. wczoraj ²	0
563. jeszcze/jeszcze nie ¹	0	569. nigdy	0	575. rano	0
564. teraz	0	570. zawsze	0	576. wieczorem	0
565. zaraz	0	571. czasem	0	577. noc/w nocy	0
566. potem/później	0	572. dzisiaj/dziś	0	578. dzień	0
567. znowu/znów	0	573. jutro ²	0	579. godzina	0
¹ w takich zdaniach jak np. Jes	zcze p	isać!, Jeszcze raz mi to zrół	b! albo Jesz	cze nie wypiłam.	
Proszę zaznaczyć odpowiedn albo Ciocia przyjdzie wczore	ie kół <i>ij</i> .	ko, nawet jeśli dziecko użyv	wa tych okre	sśleń błędnie, np. <i>Jutro J</i>	aś jadł lody.
				SUMA (18)	

19. OKREŚLENIA MI	ARY	(20)			
580. dużo	0	587. inny	0	594. też	0
581. mało	0	588. drugi	0	595. dosyć/dość	0
582. trochę/troszkę	0	589. cały	0	596. za (np. za dużo)	0
583. tyle	0	590. bardzo	0	597. każdy	0
584. więcej	0	591. tylko ²	0	598. niektóry	0
585. jeszcze ¹	0	592. sam/sama	0	599. żaden	0
586. wszystko/wszyscy	0	593. razem	0		
w takich zdaniach jak np. Jes	zcze m	leka!, Jeszcze jedną truska	wkę mi daj!		
² w takich zdaniach jak np. <i>Zje</i>	m tylk o	o serek.			
				SUMA (20)	

20. ZAIN	20. ZAIMKI OSOBOWE I DZIERŻAWCZE (17)											
KTO?		KOGO?	•	KOMU?		ZAIMKI OSOBOWE RAZ PROSZĘ NIE WYPEŁNIAĆ JEDNEJ RUBRYKI!!!	TEJ	CZYJ?				
ja	0	mnie	0	mi	0	600. ja	0	609. mój	0			
ty	0	cię	0	ci	0	601. ty	\circ	610. twój	0			
on	0	go	0	mu	0	602. on	0	611. jego	0			
ona	0	ją	0	jej	0	603. ona	0	612. jej	0			
my	0	nas	0	nam	0	604. my	0	613. nasz	0			
wy	0	was	0	wam	0	605. wy	0	614. wasz	0			
oni/one	0	ich/je	0	im	0	606. oni/one	0	615. ich	0			
		607. się	0	608. sobie	0	NIE WYPEŁNIAĆ!!!		616. swój	0			
						SI	UMA	(17)				

21. ZAIMKI W	SKAZUJĄC	E I NIEOKRES	ŚLONE (9)		
617. to	0	620. nic	0	623. tamten	0
618. coś	0	621. nikt	0	624. taki	0
619. ktoś	0	622. ten	0	625. jakiś	0
				SUMA (9)	

22. PYTANIA (13)					
626. co to?/co to jest?	0	631. gdzie?	0	636. jaki?	0
627. co?	0	632. kiedy?	0	637. który?	0
628. co robi?	0	633. jak?	0	638. ile?	0
629. kto?	0	634. dlaczego?/czemu?	0		
630. czyj?	0	635. po co?/na co?	0		
				SUMA (13)	

23. PRZYSŁÓWK	I MODA	LNE (8)			
639. chyba	0	642. naprawdę	0	645. w ogóle	0
640. może	0	643. pewnie	0	646. właśnie	0
641. na pewno	0	644. przecież	0		
				SUMA (8)	

24. PRZYIMKI (15)			
647. bez (np. bez czapki)	0	655. pod (np. pod stołem)	0
648. dla (np. dla mamy)	0	656. przed (np. przed sklepem, przed obiadem)	0
649. do (np. do pracy, do babci)	0	657. u (np. u cioci)	0
650. na (np. na stole)	0	658. w (np. w kuchni)	0
651. koło/obok (np. koło szafy, obok taty)	0	659. za (np. za szafą)	0
652. o (np. o kotku)	0	660. z (np. z tatusiem, z cukrem)	0
653. od (np. od wujka)	0	661. z (np. z łazienki)	0
654. po (np. po lesie, po wodę)	0		
		SUMA (15)	

25. SPÓJNIKI (9)					
662. a	0	665. bo	0	668. tylko ²	0
663. albo	0	666. i	0	669. że	0
664. ale	0	667. jak - (to) ¹	0	670. żeby	0
¹ w takich zdaniach jak np. <i>Jak mama przyjdzie, (to) da mi jeść.</i>					
² w takich zdaniach jak np. <i>To nie pies, tylko kot</i> .					
SUMA (9)					

Proszę sprawdzić, czy nie pominęli Państwo jakiejś strony lub rubryki? Czy na pewno zaznaczone są wszystkie wyrazy, które Państwa dziecko mówi?

B. NAŚLADOWNICTWO		NIE	TAK
1.	Czy dziecko samorzutnie powtarza zasłyszane wypowiedzi bądź ich fragmenty?	0	0
2.	Czy poproszone o powtórzenie czegoś, chętnie powtarza?	0	0
3.	Czy łatwo uczy się wierszyków, piosenek, tekstów z książeczek?	0	0
	SUMA (3)		

MIEJSCE NA UWAGI, DOPISKI I WYJAŚNIENIA (w razie potrzeby proszę dołączyć kartkę)	

UWAGA: KOMPLETNE WYPEŁNIENIE KWESTIONARIUSZA WYMAGA UDZIELENIA ODPOWIEDZI NA PYTANIE W CZĘŚCI C NA OSTATNIEJ STRONIE, A W RAZIE ODPOWIEDZI POZYTYWNEJ, TAKŻE CZĘŚCI D I F.

C. ŁĄCZENIE WYRAZÓW	JESZCZE NIE	CZASEM	CZĘSTO
Czy dziecko zaczęło już łączyć wyrazy? Czy tworzy takie zdania jak np. dzidzi am, da mleko, tu kotek, mama śpi?	0	0	0

Jeśli odpowiedzieli Państwo "JESZCZE NIE", proszę przerwać wypełnianie kwestionariusza. Jeśli odpowiedź brzmiała "CZASEM" lub "CZĘSTO", proszę o wypełnienie pozostałych części kwestionariusza.

W poniższych tabelach (D i E) proszę wpisać zapamiętane lub zanotowane typowe wypowiedzenia dziecka, a także przykłady zdań szczególnie złożonych. Prosimy o podanie przykładów rzeczywistych wypowiedzi dziecka, nawet jeśli uważają Państwo, że dziecko "mówi już wszystko".

D. PRZYKŁADY WYPOWIEDZEŃ WIELOWYRAZOWYCH			
Proszę podać przykłady rzeczywistych wypowiedzeń dziecka złożonych z dwu lub więcej wyrazów:			
1.	6.		
2.	7.		
3.	8.		
4.	9.		
5.	10.		
E. TRZY NAJDŁUŻSZE ZDANIA			
Proszę podać przykłady trzech najdłuższych zdań, jakie ostatnio słyszeli Państwo od swego			

DZIĘKUJEMY ZA WYPEŁNIENIE KWESTIONARIUSZA!

dziecka. (Chodzi o wypowiedzi samodzielne, a nie wierszyki, piosenki itp.)

1.

2.

3.